



bij *Open Deur* 4, april 2023

## In gesprek over 'Op verhaal komen'

**Ik las ergens: 'Mensen zijn dieren die elkaar sprookjes vertellen. Naast moedermelk, een dak boven je hoofd en een warm bed krijg je als kind een verhaaltje voor het slapen gaan.' Heeft u in uw jeugd altijd de kans gehad om uw verhaal te doen?**

- Zat er vroeger iemand thuis op u te wachten met thee en een koekje? Of had het een andere vorm? En werd u voorgelezen, bijvoorbeeld voor het slapen gaan? En had u een favoriet verhaal, boek of een favoriete schrijver?

### Om te beginnen

Dit nummer van *Open Deur* schetst twee vormen van 'op verhaal komen'. Enerzijds de ruimte en de tijd krijgen om je verhaal te vertellen aan iemand die aandacht heeft, anderzijds je in het verhaal van een ander laten trekken en jezelf zo in een andere wereld onderdompelen.

- Hoe komt u het beste op verhaal, door zelf te vertellen of door u mee te laten nemen in een verhaal?

### Op verhaal komen

- Bij wie kunt u altijd uw verhaal kwijt?
- Wat betekent die persoon voor u? En weet deze persoon dit ook?
- Heeft u een *soulfriend*, een maatje op zielsniveau, aan wie u meer vertelt dan aan anderen?
- Welke vorm om jullie verhaal te delen hebben jullie gekozen of is gegroeid?
- Voor wie bent u een luisterend oor? Wat doet die rol met u?

Van Leonard Cohen is de dichtregel *There is a crack in everything, that's how the light gets in.* (In alles zit een barst, zo komt het licht binnen.)

- Zou dat ook zo met onze verhalen kunnen zijn? Namelijk: niet in de gepolijste versies, maar in de verhalen met een breuk of een deuk valt er licht op onze werkelijkheid.
- Over welke *crack* (breuk) heeft u lang gedaan om erover te kunnen vertellen? (Nu kunt u het dus woorden geven.)
- Hoe bent u toen 'tevoorschijn geluisterd' (zie pag. 3 en 10)? Weet u nog door wie?

### Dialogoog of discussie

- Wat is voor u het verschil? Kun je in een discussie op 'verhaal komen' of alleen maar 'verhaal halen'?

- En hoe is dat met een dialoog?
- Wat maakt u in uw kerkelijke gemeente het meest mee? Zijn vergaderingen daarbij anders dan gesprekskringen?

### **Luistervaardig**

In het Radboudziekenhuis startte Holkje van de Veer een project dat je zou kunnen omschrijven als 'aandachtspastoraat' (zie pag. 6) Gewoon aanwezig zijn daar waar je weet of vermoedt dat mensen het zwaar hebben.

- Waar ziet u mogelijkheden voor dergelijke luisterprojecten? Kent u plekken waar dit ook gebeurt?

Voor onbevangen luisteren is nodig:

- niet oordelen
- niet: "Dat heb ik ook (meegemaakt) ..." en dan het verhaal overnemen
- niet: "Als ik jou was... - advies"
- niet: "Ik snap niet dat je niet ..."
- wel: 'one step behind' zijn: iemand nauwkeurig volgen waar hij of zij is
- wel: open vragen stellen
- wel: invoelend reageren
- wel: liefdevol durven doorvragen
- wel: uithouden, erbij blijven
- wel: een milde houding
- wel: echte aandacht
- Ontbreekt er nog iets in dit rijtje?
- In welk van deze eigenschappen bent u goed? Waarin zou u zich nog wat willen bekwamen?

### **Verhalen en geloof, geloofsverhalen**

- Hoe belangrijk zijn de bijbelverhalen voor uw op verhaal komen?
- Hoe en waar kunt u op verhaal komen met bijbelwoorden en verhalen?
- Hoe en op welke plekken heeft u de bijbelverhalen leren kennen?
- Was een kinderbijbel belangrijk daarbij? Zo ja, welke?
- Wanneer ontdekte u er betekenis voor uzelf in?
- Hoe zou u die betekenis omschrijven?
- Is gebed voor u een vorm om uw verhaal te delen?
- Zou 'biecht' daarbij een rol kunnen spelen?

### **Bijbelverhalen**

- Bij welk bijbelgedeelte of bijbelverhaal komt u op verhaal?
- En wat vindt u juist in dat verhaal? Troost, bemoediging, aansporing, bevestiging, liefde of nog anders?

Lees Job 9:33-10: 7 en/of Job 13:1-3. Job wil spreken ten overstaan van God.

- Vindt u dat hij op verhaal komt?
- Vergelijk dit met Psalm 116:1-2.
- Welk levensgevoel herkent u het meest, dat van Job of van de psalmist?

Lees Marcus 5: 25-34.

- Hoe komt deze vrouw op verhaal? Wat neemt u hieruit voor uzelf mee?

### **Om mee af te sluiten**

\* Lees of zing 'Elkaar tot spreken horen' (Eva's lied II, 36)

tot spreken heb je mij gehoord  
tot nieuwe levenskracht ervaring eerder nooit verwoord  
wordt aan het licht gebracht

tot spreken heb je mij gehoord  
en tijdens mijn verhaal ontstaat in mij een ander woord  
begin van nieuwe taal

tot spreken heb ik jou gehoord  
in wederkerigheid  
wij scheppen samen woord voor woord  
de taal die ons bevrijdt

Lies Thielens

\* Luister naar het lied [Delf mijn gezicht op](#) van vader en dochter Oosterhuis

*Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.  
Wie mij ontmaskert zal mij vinden.  
Ik heb gezichten, meer dan twee,  
ogen die tasten in den blinde,  
harten aan angst voor angst ten prooi.  
Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.*

*Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.  
Wie wordt ontmaskerd wordt gevonden  
en zal zichzelf opnieuw verstaan  
en leven bloot en onomwonden,  
aan niets en niemand meer ten prooi.  
Delf mijn gezicht op, maak mij mooi.*

**ds. Jacqueline Dam-Oskam**

### **archieff gesprekshandreikingen**

Op [open-deur.nl/gesprek](http://open-deur.nl/gesprek) vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.